

ALOITE

05.082004

Tietoyhteiskuntaohjelman ministeriryhmälle ja tietoyhteiskuntaneuvostolle

Asia **ALOITE DIGITAALISTEN KANAVANIPPUJEN RAKENTAMISEN
TUKEMISESTA LAPISSA**

Tietoyhteiskuntaneuvoston Tietoliikenneyhteydet ja digitaalinen televisiotoimintajaosto esittää kunnioittaen tietoyhteiskuntaohjelman ministeriryhmälle ja tietoyhteiskuntaneuvostolle aloitteen digitaalisten kanavanippujen rakentamisen tukemiseksi Lapissa.

Reijo Svento
Tietoliikenneyhteydet ja digitaalinen televisiotoiminta-jaoston puheenjohtaja

Liite
Digita Oy:n muistio

25.5.2004

Jakelu: Tietoyhteiskuntaneuvoston tietoliikenne- ja digitaalinen televisiotoiminta -jaosto

EHDOTUS: KANAVANIPPUJEN TUKEMINEN LAPIN RAKENTAMISESSA

1. Taustaa

Digita Oy käynnisti digitaalisen television rakentamisen ensimmäisen vaiheen toukokuussa 1999. Verkon rakentamisessa käytettiin hyväksi nykyisiä analogia lähetyksasemia. Digitaaliset televisioverkot ja taajuudet on Suomessa suunniteltu tähän mennessä siten, että niihin voidaan sijoittaa kolme kanavanippua (A, B ja C), joista kustakin voidaan välittää kolmesta viiteen televisiokanavaa.

Vuonna 1999 myönnettyjen toimilupien mukaiset digitaaliset televisiolähetykset käynnistyivät 27. päivänä elokuuta 2001.

Digita Oy on rakentanut digitaalista televisioverkkoa televisiotoimijoiden tilausten mukaisesti siten, että maanpäällinen lähetyksverkko kattaa nykyisessä laajuudessaan kymmenellä lähettimellä noin 72 % väestöstä.

Tällä hetkellä keskeiset toimijat ovat sopineet jakeluverkon laajentamisesta 13 asemalla siten, että se kattaa vuoden 2004 elokuussa (27.8.) 94 prosenttia väestöstä.

2. Saatavuuden parantaminen – jakelun ulottaminen koko maahan

Televisioyhtiöille myönnettyjen toimilupaehdojen mukaan mm. MTV Oy:n, Ruutunelonen Oy:n ja SubTV Oy:n on ulotettava lähetyks toimintansa koko maahan 31. päivään joulukuuta 2006 mennessä.

Harvaan asuttujen seutujen ja lähinnä Lapin osalta on ollut keskusteluissa erilaisia vaihtoehtoja televisio-ohjelmien jakelusta näille alueille. Myös satelliittijakelua on pidetty yhtenä vaihtoehtona.

Toimijat ovat omissa selvityksissään kuitenkin päätyneet siihen, että maanpäällinen jakelu on kyseisillä alueilla kokonaistaloudellisesti edullisin jakelutapa. Myös liikenne- ja viestintäministeriön tilauksesta tehty konsulttiselvitys päättyy tähän johtopäätökseen. Satelliittijakelun osalta ongelmallisiksi osoittautuivat erityisesti tekijänoikeuskysymykset. Myös vastaanottajien kannalta satelliittijakelu on selvästi kalliimpi vaihtoehto kuin maanpäällinen jakelu.

25.5.2004

Keskeiset toimijat ja verkkojen rakentamisesta ja ylläpidosta vastaava Digita Oy ovat sitä mieltä että digitaalinen televisioverkko voidaan rakentaa koko maahan jo vuoden 2005 aikana, jos asiaa koskevat päätökset tehdään pikaisesti.

3. Palvelujen kehittäminen

Digitaalisen jakeluverkon avulla televisio-ohjelmien tarjontaa voidaan monipuolistaa myös sellaisilla alueilla, joille ei ole ollut kustannustehokasta rakentaa kaapelitelesioverkkoja. Uudet televisiokanavat ovat merkittävä kannustin digitaalisten vastaanotinlaitteiden hankinnassa.

Digitaalista televisioverkkoa voidaan perinteisten televisio- ja radio-ohjelmistojen jakelun lisäksi käyttää myös erilaisten tietopalvelujen jakeluun. Palvelut voidaan tuoda helposti käytettävässä muodossa televisiovastaanottimeen, jolloin niiden käyttämisen kynnyks on huomattavasti matalampi kuin kotitietokoneen kautta välitettävillä palveluilla. Myös viranomaiset ovat tutkineet mahdollisuutta ottaa digitaalinen televisioverkko osaksi viranomaisten palvelu- ja tiedotusstrategiaa. Mm. ArviD – klusteriohjelma tukee mm. vuorovaikutteisten MHP sovellusten kehittämistä. Lisäksi digitaalista maanpäällistä tv-verkkoa voidaan käyttää, mikäli on vapaata kapasiteettia, harvaanasuttujen seutujen laajakaistayhteyksien (mm. internet) tarjontaan kohtuullisin kustannuksin.

4. Digitaalisen toiminnan rahoitus

Televisioyhtiöille digitaalisen televisioverkon laajentaminen merkitsee investointeja jotka edellyttävät pitkän ajan sitoutumista ilman merkittävää kaupallista hyötyä (laaja verkko alle 6 % väestöä varten). Lisäksi kahden päällekkäisen jakelujärjestelmän ylläpitäminen on merkittävä lisärasite, joka on erityisen haastava harvaanasutuilla seuduilla.

Digitaalinen televisioverkko kokonaisuudessaan mahdollistaa erilaisten tietoyhteiskunnallisten lisäpalveluiden välittämisen kuluttajille.

Digitaalisen televisioverkon rakentamiseksi tarvitaan myös siirtoyhteyksiä tv- ja radioasemille. Nämä siirtoyhteydet voivat olla esimerkiksi teleoperaattoreiden tarjoamaa siirtokapasiteettia. Samalla kun joku teleoperaattori rakentaa kyseiset yhteydet digi-tv:n siirtotarpeita, syntyy samalla edullisempi siirtoinfrastruktuurin mahdollisuus muillekin palveluille. Tämä todennäköisesti edistää myös paikallisten taajamien laajakaistaliittymien tarjoamista suoraan.

Digitaalisen televisioverkon laajentaminen harvaan asutuille seuduille parantaa edellytyksiä kasvattaa tietoyhteiskunnallisia valmiuksia ja mahdollisuuksia tasa-arvoisesti asuinpaikasta riippumatta.

Kun digitaalisen televisiosignaalin siirtoverkko toteuttaa suomalaista laajakaistastrategiaa, esitämme Tietoyhteiskuntaneuvoston tietoliikenne- ja digitaalinen te-

25.5.2004

levisiotoiminta jaoston ottavan yhdeksi tavoitteekseen edistää digitaalisen televisioverkon laajennuksen sekä siihen liittyvien siirtoyhteyksien rahoittamista.

Rahoitusta voidaan hakea mm. seuraavilta tahoilta

- Tietoyhteiskuntaneuvoston vastuulla olevaa rahoitusta
- Suomen valtion tukirahoja
- EU rahoitusta (http://europa.eu.int/information_society/text_en.htm) kuten
 - Nykyinen eContent-ohjelma (tarkoitettu lähinnä mm. sovellustenkehittämiseen), joka on 2005 loppuun tai sen esitetty nelivuotinen eContPlus -ohjelma, joka saattaa käynnistyä v. 2005 alusta
 - aluerahoitusta

Näiden rahoitushakemusten tukemiseen toivomme jaostolta myönteistä kannanottoa.

Mikäli Digita saa ulkopuolista tukea digitaalisen television jakelun laajentamiselle koko maahan, hyvittää Digita palveluun sitoutuneita asiakkaitaan suhteessa heidän ostamaansa jakelukapasiteetin määrään.

Kunnioittaen

Sirpa Ojala